

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: V. Y. A. A.,
státní příslušnost Irácká republika

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 3. 2020 č. j. OAM-523/ZA-ZA11-K09-PD1-2017, o prodloužení doplňkové ochrany

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž žalobci nebyla prodloužena podle § 53a odst. 4 zákona č.

Shodu s prvopisem potvrzuje

325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu) doplňková ochrana.

2. Žalobce konstatoval, že v Irácké republice nebylo nikdy zcela bezpečno. Situace vyvrcholila sporem, kdy k nim domů přijela jedna rodina a žádala výkupné. Bratr výkupné neměl, bránil se a někoho z té rodiny zabil. Od té doby se rodina, která požadovala výkupné, snaží mstít. Když se jeho bratranec, který studoval v Rusku, vrátil zpět do Iráku, byl touto zneprátenou rodinou unesen. Žádali buď výkupné, nebo výměnu za jeho osobu nebo bratra. Jeho otec tomu však bránil, a tak bratrance zabili. Od té doby jej hledají a chtějí zabít buď jeho anebo některého z bratrů. V této situaci je pochopitelné, že odjel do Evropy. Kdyby opravdu nebyl v ohrožení života, svou rodinu by nikdy neopustil. Z tohoto důvodu trvá na žádosti o prodloužení doplňkové ochrany. Žalobce dále uvedl, že krátce poté, co začal žít v Bruntále, si zde našel přítelkyni, s níž žije ve společné domácnosti a navštěvuje se i s její rodinou, která mu velmi pomohla. Učí se česky, seznamuje se životem v České republice, s jeho kulturou apod. Vztah s přítelkyní trvá 2,5 roku, od 6. 2. 2019 sdílejí společnou domácnost. Společný život plánují i do budoucna. Žalobce v žalobě dále uvedl údaje ohledně svého studia v Iráku, zmínil, že se intenzivně učí česky a rád by v České republice ve studiu pokračoval a získal vysokoškolský titul. I tuto okolnost považuje za další důvod, proč by jeho žádosti o doplňkovou ochranu mělo být vyhověno.
3. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a konstatoval, že v zemi původu žalobce došlo k takovým zásadním a trvalým změnám ve vztahu k jím prezentovaným důvodům, že udělení doplňkové ochrany již není zapotřebí. K závěrům obsaženým v napadeném rozhodnutí dospěl na základě logických, objektivně podložených úvah, jež v odůvodnění odpovídajícím způsobem rozvedl.
4. U jednání účastníci setrvali na svých stanoviscích k věci. Žalobce u jednání sdělil, že již v roce 2017 se před správním orgánem chtěl zmínit o rodinných konfliktech, které popisoval pak následně v řízení o žádosti o prodloužení doplňkové ochrany, ovšem tlumočnickem mu bylo řečeno, že je zbytečné tyto okolnosti zmiňovat, neboť rozhodující je pro posouzení žádosti o azyl válečný stav na území Iráku. Není si už zcela jist tím, co všechno uvedl ohledně okolností tvrzených ve vztahu k obavám ze msty mezi zneprátenými rodinami. Potvrdil, že v předchozím řízení v roce 2017 sdělil okolnosti stran únosu jeho bratrance. O vojácích Pešmerga skutečně tehdy nehovořil. Pojem Pešmerga je obecné označení pro vojáky. Únosci jeho bratrance měli vojenské uniformy, ovšem není schopen s jistotou tvrdit, že za únos odpovídají skutečně vojáci. Mohlo se stát, že to byli obyčejní zločinci, i když vystupovali jako vojáci.
5. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.), v mezích žalobních bodů. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.).
6. Ze správního spisu bylo zjištěno, že rozhodnutím žalovaného ze dne 2. 10. 2017 č. j. OAM-523/ZA-ZA11-K10-2017, které nabylo právní moci 9. 10. 2017, byla žalobci udělena ve smyslu § 14a zákona o azylu doplňková ochrana na dobu 24 měsíců, neboť žalobci v zemi jeho původu hrozilo nebezpečí vážné újmy z důvodů probíhajícího ozbrojeného konfliktu, který zachvátil poměrně značné území země, přičemž vzhledem k rozsáhlé závažné

humanitární krizi a rostoucímu napětí mezi jednotlivými komunitami a aktéry, nebylo možno vyloučit možnost rozšíření konfliktu do dalších částí země či eskalaci násilí, a to prakticky na celém území Irácké republiky. Dne 15. 8. 2019 podal žalobce žádost o prodloužení doplňkové ochrany na území České republiky, v níž uvedl, že se v zemi původu necítí bezpečně, protože tam mezi jeho příbuznými probíhá velký konflikt. V případě návratu se obává, že by mu mohli ublížit. Bojí se o svůj život. Rozhodnutím žalovaného ze dne 4. 3. 2020 č. j. OAM-523/ZA-ZA11-K09-PD1-2017 nebyla žalobci prodloužena podle § 53a odst. 4 zákona o azylu doplňková ochrana. Žalovaný na základě shromážděných informací o Iráku uvedl, že země původu žalobce se již nenachází v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu a nelze tak ani dovodit, že by žalobci hrozilo vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (nerozlišujícího) násilí ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, jak to správní orgán shledal ve svém rozhodnutí, jímž žalobci v roce 2017 udělil doplňkovou ochranu. Co se týká žalobcem opakovaně tvrzených obav ze členů zneprátené rodiny, správní orgán dospěl k závěru, že tyto okolnosti a obavy žalobce již byly předmětem detailního posouzení v rámci řízení vedeného ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu a v podrobnostech proto odkázal na své rozhodnutí ze dne 2. 10. 2017 č. j. OAM-523/ZA-ZA11-K10-2017, v němž se těmito obavami detailně zabýval a dospěl k závěru, že žalobcem prezentované obavy ze soukromých osob nejsou z hlediska zákona o azylu relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v žádné její podobě. Žalovaný tak opakovaně konstatoval, že v daném případě se nejedná o nic jiného, než kriminální nezákonné jednání soukromých osob, přičemž jejich motivem je osobní msta. Rozhodně nelze hovořit o tom, že problémy žalobce byly způsobeny, podporovány či trpěny státními orgány. Žalovaný poukázal na to, že pomoc státních orgánů žalobci odmítnuta rozhodně nebyla, ba naopak státní orgány se dle slov žalobce snažily konflikt znesvářených stran urovnat a jeho důsledkům zabránovat, což nesvědčí o tom, že by tyto měly jakýkoli zájem žalobce perzekuovat. Naopak tato skutečnost dle žalovaného ukazuje na evidentní a nepopíratelný zájem státních orgánů chránit žalobce a jeho rodinu před možnými hrozbami. V daném případě nelze hovořit o tom, že by ochrana v zemi původu selhala a v zásadě žalobce nerozporoval a ani nenamítal, že by nemohl nebo nebyl ochoten z důvodu nebezpečnosti využívat ochrany státu. Dle žalovaného je nesporné, že příslušné irácké instituce v zemi původu se snaží tyto kriminální jevy vyšetřovat a postihovat. Ze všeobecného kontextu špatné bezpečnostní situace v zemi původu nevyplývá nic o tom, že by osobní situace žalobce ve vztahu k možnosti domáhat se ochrany jeho práv ze strany státu byla nižší, než mají ostatní obyvatelé v zemi. Žalovaný rovněž zdůraznil, že žalobce sdělil správnímu orgánu, že nikdy neměl žádné problémy se státními orgány, úřady, soudy, policií ani armádou, nezmiňoval se o tom, že by vůči němu v minulosti či současnosti bylo vedeno nějaké trestní stíhání. Žalovaný uzavřel, že žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. V napadeném rozhodnutí se žalovaný vyjádřil i k žalobcem tvrzeným soukromým vazbám na území České republiky. Dle žalovaného samotná existence soukromých vazeb nemůže být bez dalšího důvodem k udělení mezinárodní ochrany v žádné její podobě.

7. Ve správním spise jsou založeny informace o zemi původu, ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Iráku. Žalovaný konkrétně vycházel z Informace OAMP: Situace v zemi – politická a bezpečnostní situace, vnitřně vysídlené osoby, návraty, současný vývoj, ze dne 1. 6. 2018, z Informace OAMP: Situace

etnických a náboženských menšin, bezpečnostní situace, návraty, ze dne 18. 3. 2019, z Informace MZV ČR č. j. 133066/2018-LPTP, ze dne 6. 11. 2018, Výroční zprávy Amnesty International 2018, ze dne 22. 2. 2018, ze Zprávy Freedom House – Svoboda ve světě 2018, z ledna 2018, Zprávy Mezinárodní organizace pro migraci, údaje o zemi – Irák, 2018, z Informace ČTK: Irácký prezident jmenoval nového premiéra, ze dne 1. 2. 2020 a z Informace ČTK: Iránská odplata: Irácké základny s vojáky USA zasáhly rakety, ze dne 8. 1. 2020. Ze správního spisu se podává, že se všemi podklady rozhodnutí byl žalobce seznámen v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu dne 20. 2. 2020.

8. Soud neprovedl žalobcem navržené důkazy fotografiemi, které soudu předložil, neboť tyto důkazy soud považoval za nadbytečné. Mezi účastníky bylo nesporné, že žalobce má na území České republiky známost s českou státní občankou a stýká se i s její rodinou.
9. Podle ust. § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, osoba požívající doplňkové ochrany je oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. Tuto žádost musí osoba požívající doplňkové ochrany podat nejpozději 30 dnů před uplynutím doby, na níž je jí doplňková ochrana udělena. Pokud podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ve stanovené lhůtě zabrání důvody na vůli osoby požívající doplňkové ochrany nezávislé, je oprávněna tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po odpadnutí těchto důvodů. Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále hrozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí (§ 17a). Doplňková ochrana se prodlouží nejméně o dva roky; je-li důvodné nebezpečí, že by osoba požívající doplňkové ochrany mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo již narušuje, prodlouží se doplňková ochrana o jeden rok. Při prodloužování doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny se postupuje obdobně.
10. Krajský soud dospěl k závěru, že ze shromážděných podkladů vyplývá přesvědčivý závěr, že žalobci v případě návratu do země původu – Iráku nehrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu, přičemž žalobce neprokázal opak. Podklady ve správním spise vypovídají o významném zlepšení bezpečnostní situace. Žalovaný také posoudil žalobcova tvrzení o jeho individuální situaci a přesvědčivě zdůvodnil, proč z nich neplyne, že by žalobce byl při návratu do země původu ohrožen. Důvodem dříve udělené doplňkové ochrany nebyla individuální situace žalobce, nýbrž obecné riziko vzniku vážné újmy vzhledem k tehdy panující špatné bezpečnostní situaci v Iráku. Situace se změnila, v Iráku již neprobíhá mezinárodní nebo vnitřní ozbrojený konflikt ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, byť situace v zemi není zcela stabilizovaná, stále zde dochází k páchání násilí i na civilistech, nicméně nelze dovodit, že by se jednalo o tzv. totální konflikt. Žádné individuální nebezpečí relevantní z hlediska zákona o azylu, které by žalobci mělo hrozit, zjištěno nebylo. Co se týká žalobcem tvrzené obavy ze znepřátelené rodiny, tedy ze soukromých osob, kteréžto okolnosti byly předmětem detailního posouzení již v rámci předchozího řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, souhlasí soud s žalovaným, že žalobcem prezentované obavy ze soukromých osob nejsou z hlediska zákona o azylu relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v žádné její podobě. Žalovaný zcela správně konstatoval, že v daném případě se nejedná o nic jiného, než kriminální nezákonné jednání soukromých osob, jejichž motivem je osobní msta a že rozhodně nelze hovořit o tom, že tyto problémy byly způsobeny, podporovány či trpěny státními orgány. Žalovaný zcela přilehavě zdůraznil, že z výpovědi žalobce bylo zjištěno, že pomoc státních orgánů jeho rodině odmítnuta nebyla, státní orgány se naopak snažily

konflikt urovnat a jeho důsledkům zabránovat, což nesvědčí o tom, že by měly jakýkoliv zájem žalobce perzekuovat. Soud sdílí názor žalovaného, že v daném případě rozhodně nelze hovořit o tom, že by ochrana žalobce v zemi původu selhala. Soud v podrobnostech odkazuje na závěry žalovaného v napadeném rozhodnutí, jak jsou uvedeny zejména na str. 6 – 8, neboť se s nimi ztotožňuje. Soud souhlasí rovněž se závěry žalovaného stran soukromých vazeb žalobce na území České republiky. Tyto nelze podřadit důvodům pro udělení mezinárodní ochrany, a tedy ani pro prodloužení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu. Samotná existence soukromých vazeb nemůže být bez dalšího důvodem k udělení mezinárodní ochrany v žádné její podobě. Žalovaný zcela přiléhavě uvedl, že mezinárodní závazek respektovat rodinný a soukromý život ve smyslu článku 8 Úmluvy nelze chápat jako neomezený závazek poskytnout cizinci mezinárodní ochranu automaticky, navázal-li v České republice soukromý vztah. Tento závazek se dle judikatury Evropského soudu pro lidská práva vztahuje pouze na skutečné rodinné vazby, tedy manželství, kdy se jedná o dlouhodobý a intenzivní vztah, nejčastěji pak dlouholeté manželství či dokonce rodinu s dětmi, kdy i s ohledem na stupeň integrace jednotlivých členů rodiny a nemožnost zpětné integrace v zemi původu cizince, bylo možno zcela vyloučit reálnou možnost případného následování ostatních členů rodiny do země původu dotyčné osoby. To všem není případ žalobce. Z judikatury Nejvyššího správního soudu např. z rozsudku 9 Azs 5/2009-65 plyne, že ust. článku 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahu mezi nimi. V rozsudku č. j. 2 Azs 66/2008-52 Nejvyšší správní soud uvedl, že rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany tedy zpravidla nemůže být samo o sobě v rozporu se základním právem cizince na respektování jeho soukromého a rodinného života, i když by realizace takového práva předpokládala jeho pobyt na území ČR. Krajský soud připomíná, že aktuální poměry žalobce mohou být důvodem pro udělení některého z pobytových oprávnění podle zákona o pobytu cizinců. Mimo zcela výjimečné případy však nepostačují pro udělení – prodloužení doplňkové ochrany (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 30/2007-69). Mezinárodní ochrana nemůže sloužit jako náhrada institutů upravených právě v zákoně o pobytu cizinců (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 170/2004-72). Primárním účelem azylového řízení není legalizace pobytu na území České republiky (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 129/2005-54, věc sp. zn. 7 Azs 234/2005).

11. Soud uzavírá, že neshledal vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.
12. Podle § 60 odst. 1 s.ř.s. soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovaný se náhrady nákladů řízení vzdal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 23.02.2021

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje